

65-LECIE IGiK

Wiceminister spraw wewnętrznych i administracji Tomasz Siemoniak, wiceminister infrastruktury Piotr Styczeń, GGK Jolanta Orlińska i ponad setka innych gości przybyli 28 kwietnia do Pałacu Staszica w Warszawie na uroczystość z okazji 65-lecia Instytutu Geodezji i Kartografii. 30 marca 1945 roku powołano do życia trzy znaczące instytucje geodezyjne: Główny Urząd Pomiarów Kraju, Państwową Radę Mierniczą i właśnie Geodezyjny Instytut Naukowo-Badawczy, dzisiejszy IGiK (zmiana nazwy nastąpiła w 1955 roku). Pierwszym jego dyrektorem został prof. Edward Warchałowski, rektor Politechniki Warszawskiej. Siedziba mieściła się początkowo w budynku Politechniki (stamtąd pochodziła także kadra), później instytut przeniósł się na ul. Jasną 2 i w końcu na Modzelewskiego 27. Celem jednostki było i jest nadal prowadzenie badań naukowych i działalność techniczno-rozwojowa na rzecz państwowej służby geodezyjnej i kartograficznej. W 1972 roku instytut uzyskał prawo do nadawania stopnia doktora. W IGiK wypromowano 50 doktorów (38 to jego pracownicy), a 11 pracowników IGiK uzyskało tytuły profesorów. IGiK wchodzi w skład 13 jednostek badawczych tworzących Naukową Sieć – Systemy Geoinformatyczne, jest także jednym z pięciu instytutów w sieci geofizycznej. Sześć zakładów IGiK i dwie pracownie zajmują się działalnością badawczą głównie z zakresu: geodezji, fotogrametrii, kartografii, teledetekcji oraz SIP.

Trudno byłoby wyliczyć wszystkie projekty realizowane w ciągu tych 65 lat w instytucie. Wśród najważ-

niejszych trzeba wymienić:

- założenie Polskiej Sieci Geodynamicznej i podstawowej osnowy grawimetrycznej,
- opracowanie Atlasu Magnetycznego Bałtyku,
- opracowanie modelu centymetrowej geoidy dla Polski,
- uruchomienie stacji permanentnych w Borowej Górze,
- opracowanie metody pomiaru i obliczania wskaźników odporności obwałowań zbiorników na zmiany obciążenia,
- skonstruowanie pochyłomierza wykorzystującego rezonatory kwarcowe,
- zastosowanie niemetrycznych naziemnych kamer cyfrowych do inwentaryzacji 3D,
- opracowanie bloków aerotriangulacji z wykorzystaniem INS,
- opracowanie cyfrowej mapy podkładowej Polski w skali 1:200 000,
- utworzenie Ośrodka Przetwarzania Obrazów Lotniczych i Satelitarnych (OPOLiS), pierwszej tego typu jednostki krajach bloku wschodniego (1976),
- opracowanie metody wykorzystania zdjęć satelitarnych do oceny stanu roślin uprawnych i prognozowania plonów,
- zastosowanie satelitarnych zdjęć mikrofalowych do oceny wilgotności gleb,
- opracowanie pierwszego w Polsce pakietu GIS (SINUS),
- budowa baz danych przestrzennych oraz regionalnych i tematycznych SIP,
- opracowanie koncepcji SIP dla całego kraju.

Instytutem kierowały same geodezyjne znakomitości: po prof. Warchałowskim stery przejął prof. Bronisław Piątkiewicz, a następnie prof. Tadeusz Lazzarini. Kolejnymi byli: prof. Stanisław Kryński, prof. Bodgan Ney i prof. Adam Linsenbarth. W latach 2006-08 instytutem kierował Jerzy Sujecki, wieloletni

zastępca dyrektora instytutu. Od 2008 roku dyrektorem jest dr Marek Baranowski. Radzie Naukowej IGiK przewodniczyli kolejno profesorowie: Edward Warchałowski, Jan Piotrowski, Jan Różycki, Michał Odlanicki-Poczobutt, Wojciech Janusz, a od 1995 r. – Bogdan Ney. Najdłużej, bo aż przez 22 lata, instytutowi służył Stanisław Kryński. Najdłuższy staż pracy ma z kolei prof. Wojciech Janusz, specjalista z zakresu pomiarów przemieszczeń i odkształceń obiektów inżynierskich.

Uroczystość w Pałacu Staszica rozpoczęła chwila ciszy dla upamiętnienia ofiar katastrofy pod Smoleńskiem oraz pracowników IGiK zmarłych w ostatnich latach. Dyrektor dr Marek Baranowski przedstawił w skrócie historię instytutu, ludzi i największe dokonania oraz zadania, jakie stoją przed placówką. Okolicznościowe wystąpienia mieli m.in. GGK Jolanta Orlińska i wiceminister Piotr Styczeń. Wiceminister Tomasz Siemoniak wysoko ocenił pracę IGiK i zapewnił, że może on liczyć na wsparcie resortu, zwłaszcza że liczba zadań dla geodezji wzrasta.

Z okazji jubileuszu Rada Naukowa nadała kilku osobom Tytuły Honorowego Członka IGiK. Otrzymali je: prof. Jerzy Gaździcki (prezes PTIP) oraz Ewa Balcerek, Maria Cisak, Mieczysław Rzewuski, Andrzej Toruński, dr Teresa Baranowska (pracownicy instytutu). Na uroczystość, oprócz

pracowników instytutu, przybyli przedstawiciele Polskiej Akademii Nauk, Politechniki Warszawskiej, AGH, WAT, UWM, a także PIG, GUS, IMiGW, IGSMiE, CBK PAN, firm geodezyjnych i administracji geodezyjnej.

Tekst i zdjęcie JERZY PRZYWARA

LITERATURA

DRUGIE WYDANIE „FOTOGRAMETRII”

Nakładem Wydawnictwa Wojskowej Akademii Technicznej ukazało się drugie, uaktualnione i poszerzone wydanie podręcznika „Fotogrametria” autorstwa Jerzego Butowtta i Romualda Kaczyńskiego. Obejmuje ono teoretyczne podstawy fotogrametrii jednoobrazowej, dwuobrazowej (stereoskopowej), naziemnej oraz lotniczej. W publikacji zamieszczono zarys metod przetwarzania obrazów cyfrowych, omówiono aerotriangulację cyfrową, numeryczny model terenu, ortofotografię cyfrową oraz opracowanie map numerycznych z obrazów stereoskopowych. Do książki dołączono płytę CD z oprogramowaniem fotogrametrycznym wraz z danymi do samodzielnego ich opracowania. Podręcznik przeznaczony jest dla studentów kierunku geodezja i kartografia oraz dla specjalistów zajmujących się kartometrycznym opracowywaniem zdjęć i obrazów fotogrametrycznych.

ŹRÓDŁO: WAT